

llibertat

òrgan oficial antifeixista del consell municipal

Realment, 334 milionaris de lliures esterlines a Londres són prou per a explicar el secret de la "no intervenció".

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Carrer de Barcelona, 18 - Telèfon n.º 253

ANY III. — Mataró dimarts 18 gener 1938 — NUM. 464

NÚMERO SOLT: 15 CTS
SUBSCRIPCIÓ: 2'50 PÉSETES MES

Un coljos milionari

A la vora del camí s'aixeca un arc de triomf de fusta, que porta en el seu cim una inscripció amb la famosa consigna de J. Stalin: «Transformem els coljosos en coljosos bolxevics i els coljosos en gent acomodades». Immediatament darrera l'arc de triomf s'aixeca una gran casa. És el domicili de l'administració del coljos M. Kallin, regió de Moscú. S'entra per un carrer ben recte i ampli voltat de bells edificis, cada un dels quals té un pati, jardinet i varies dependències: hangar, cort, cova, dipòsit per a les llegums. En el centre del carrer principal es veu el club coljosista i a pocs passos la farmàcia.

El poble en el que transcorre avui la vida desfogada dels coljosos ha conegut un passat de misèria i de privacions. En 1915, noranta economies de camperols posseïen en total 165 hectàries de terreny, 30 cavalls i 26 vaques. Hi havia en el poble 40 famílies de camperols pobres. Solament els kulaks detentaven 59 hectàries; posseïen a més un dipòsit de fustes de serrar i una taverna en la que els camperols deixaven els seus últims farracs. Al començ de l'any 1916 es comptaven en el poble prop de 50 famílies que no posseïen terres. Els membres d'aquestes famílies se n'anaven a la ciutat per a buscar treball; el poble es despoblava. Els que permaneixien en ell estaven enterament a mercè dels kulaks. No els era a ells gens difícil dominar un poble en el que la meitat dels habitants no sabien llegir ni escriure.

L'any 1929 portà grans canvis en la vida del poble, com en la del país enter. En aquest any fou quan s'organitzà el coljos M. Kallin. Els primers mesos de la vida del coljos passaren en una lluita incessant contra els kulaks.

Afortunadament per al coljos que acabava de néixer, entre els seus organitzadors s'hi trobaven homes perseverants i fermes. Era Vassili Beliaikin i G. Pelaguetchev, els dos camperols pobres i igualment consagrats a la seva nova empresa. A l'entorn d'ells s'hi agruparen els demés cam-

perols pobres, membres del coljos. Amb la prudència i clarividència de veritables mestres, no deixaven de proveir-se de patates i d'ordi per a les sèmbras de primavera i de procurar-se ferratge per als cavalls.

Les poques decenes de coljosos penaven del maí a la nit en els camps, tenint cura dels seus llegums. L'escarda de les patates per dues vegades, una bona preparació de la terra per a les sèmbras de l'ordi contribuïren a aixecar el rendiment dels camps coljosos.

El 10 per cent de la renda global del coljos es vertit cada any al fons de reserva, destinat únicament a construccions i a la compra d'inventari. El restant de la renda es reparteix entre els coljosos proporcionalment al nombre de «jornades de treball» (Unitats convencionals de treball coljosos) fetes per cada membre del coljos.

El coljos s'enriquia any rera any. En l'actualitat té una cort amb 55 truges i una quadra per 40 cavalls. El 1936 es construïren nous dipòsits per als llegums. Al mateix temps s'ha instal·lat una guarderia d'infants i es realitzen grans reparacions al club coljosista. La magnífica collita d'aquest any ha valgut al coljos una renda de 2 milions de rubles; d'aquesta suma, el 10 per cent tradicional, o sigui 200.000 rubles han estat afectats a noves construccions. El mes de febrer proper es començarà la construcció d'un Palau del Soviet en el qual s'instal·laran el soviet del poble, l'administració del coljos, la sala de sessions i les institucions culturals del poble. Es compta a més amb millorar i augmentar fins a 19 hectàrees la superfície de l'horta coljosiana. Un nou cultiu va a organitzar-se també, cultiu en invernacles calents.

El club forma el centre de la vida cultural del coljos. És allí on s'ha efectuat tot el treball de liquidació de l'analfabetisme. Ara no hi ha ni un analfabet en el coljos. El club posseïx un cirkol dramàtic, un cor, etc. A la biblioteca del club es troben les obres de M. Gorki, de Puchkin, de

Nekrassov, de Victor Hugo, de Romain Rolland.

La magnífica collita de llegums de totes menes ha produït el 1937 importants guanys als coljosos. Tots els hangars i tots els dipòsits són curulls de patates, de cols, de pepinos. Llegums de la millor qualitat són frameses per vagon a les ciutats obreres. Per cada jornada de treball els coljosos han cobrat 20 rubles 65 copeks i han rebut més de 25 quilògrams de llegums.

La renda global de la família Bujanov arriba a la suma de 10.120 rubles en espècie i ha rebut prop de 6.000 quilògrams de llegums, sense comptar les que ha collit en el seu hort.

En lloc de la cabana miserable que habitaren durant desenes d'anys, els Bujanov han construïtfa dos anys una casa espaiosa, ben moblada i amb una habitació especial pels seus dos nois escolars. Un lloc receptor de ràdio i una petita biblioteca adornen el saló. Damunt d'un veïllador es veu la «Raboichaia Moskva», diari de Moscú, i «El Proletari», periòdic provincial. Els Bujanov es disposen a comprar dintre de poc un piano. El guardarroba del marit i de la muller està ben proveït.

Heus ací una altra coljosiana, Pelàgia Klotchkova. Abans de la col·lectivització era jornalera, no tenia casa i estava obligada per a guanyar alguns cènims a fer feines per les cases i a humiliar-se davant dels rics que li donaven aquest treball. Avui P. Klotchkova viu en una casa coljosiana. Té 60 anys, però la seva avançada edat no li ha privat guanyar en un treball poc pesat 4.000 rubles en espècie i 2.453 quilògrams de llegums. Quan parla en les reunions, la qual cosa succeeix amb freqüència, P. Klotchkova no pot evitar el que li espurnegin els ulls d'alegria i és impossible el sentir la sense commoure's profundament. En les seves paraules traspuja un sentiment de reconeixement sense límits i d'amor al que ha creat aquesta nova vida, la més feliç que es pot viure al món, a J. Stalin.

La vigília de l'Any nou s'organitzà una gran soíree, amb arbre de Noel i regals per als millors escolars. Alguns coljosos es dirigiren aquest dia a Moscú per a passar la última nit de l'any. Així, la família Bujanov i N. Kuzmitchova assistiren a la nit del 31 a una representació al Gran Teatre de l'Opera i del Ballet.

ELS ESPORTS

Futbol

Torneig de Segona Categoria

HOSPITALET, 2 - ILURO, 5

No serà pas aquest partit un d'aquells que per lo ben jugat i per l'interessant que hagi pogut ésser passi a l'història, res d'això; molts nervis, forces trompades i un joc tot embullat.

Sorliren els forans amb un gas terrible i es veu que sorprengueren a l'equip local, que llevat d'alguna excepció, anaren tots a la deriva durant tot el primer temps; la forma tan desvallestada en que va jugar la primera part del partit, l'Iluro, ens féu temer un resultat contrari als seus colors; però vingué la segona part i fets alguns canvis de lloc en els seus rengles, tot seguit es notà una millora que augmentà considerablement en obtenir el gol de l'empat i aleshores un darrera l'altre foren obtinguts quatre gols que deixaren el marcador en franca superioritat mataronina, però encara en marcaren un altre els de fora i Aranyó es cuidà novament de marcar, a l'últim minut de joc, i deixar la diferència de tres gols favorables als ilurencs.

L'equip d'Hospitalet no ens desagradà, tenen als seus rengles elements que valen força, però en contra d'això, en tenen d'altres que més aviat els ha de perjudicar que no pas beneficiar, ens referim al mig centre; si el col·legiat hagués sabut apreciar la diferència que hi ha entre el joc dur i el joc brut, de les cent intervencions de dit jugador les noranta cinc eren «faut» declarats; però és clar el no senyalar apenes res el del xiulet, féu que d'altres—d'una i altra banda—es dediquessin també a jugar en tal forma, que el que menys es practicava era el futbol.

Marcaren els gols: per l'Hospitalet, Ferrer I i Merino, i pels d'ací, Aranyó (2), Barri, Casademunt i Roig.

L'Hospitalet presentà a Badia, Ferrer, Blanch, Merino, Carrasco, David, Ferrer II, Bonich, Ferrer I, Rodrigo i Xaucó; i l'Iluro a Martí, Giró, Pera, Roig, Floris, Niubó, Casademunt, Barri, Aranyó, Petit II i Navarro.

El col·legiat Massana, dolent. — Apa.

Capo dels Invàlids Bon Cooperatiu

Es posa a coneixement del públic en general que en el sorteig efectuat avui a la Conselleria d'Assistència Social, corresponent al dia 17 de gener del 1928, segons consta a l'acte a poder d'aquesta Conselleria, el premi de vint-i-eine pessetes ha correspost al

Número 333

Els números corresponents, premiats amb tres pessetes, són els següents:

035 - 133 - 233 - 433 - 533 - 633 - 733 - 833 - 933.

Mataró, 17 de gener del 1928.

Generalitat de Catalunya DEPARTAMENT de FINANCES

Servei Tècnic del Crèdit
i de l'Estalvi

Nou règim en els comptes corrents bancaris

Havent observat un desenvolupament normal en les concessions que la moratoria decretada pel Govern de la Generalitat atorga als dipositaris de fons als establiments bancaris i vista a l'ensens la normalització de la nostra vida econòmica que, a mida que el temps avança és més palesa, sense descuidar, però, les sancions vigents per a la infracció de les normes sobre l'atresorament, el Consell Superior del Crèdit i de la Banca en la sessió celebrada el dia vuit de desembre denguany, va proposar a l'Honorable Conseller de Finances de la Generalitat de Catalunya, i aquest acordà que, a partir del dia 20 del corrent mes, els establiments bancaris observin, en matèria de disposició de fons dipositats en compte corrent, aquestes normes.

Les empreses industrials i comercials podran disposar lliurement dels fons que tinguin dipositats als establiments bancaris, únicament amb la declaració al dors del document que lliurin, de la destinació que es doni al seu import.

Aquesta declaració deurà ajustar-se al següent text i anar escrita i signada al dors dels talons de compte corrent de totes classes:

«Declarem sota la nostra responsabilitat que l'import d'aquest taló va destinat al pagament de..... (jornals, lloguers, fluid elèctric, etc.) que són atencions normals i pròpies del negoci.»

Data i signatura.»

Tot el que caldrà que sigui lliurat en compte a partir de la data indicada.

Barcelona, 14 desembre del 1937.

El Cap del Servei Tècnic del Crèdit i de l'Estalvi
BIGAS

Banca Anús - Banc Espanyol de Crèdit - Banc Hispano Colonial
Banc Lluquiyo Català - Majó Germans - Caixa d'Estalvis de Mataró

SABÓ

EN PASTA

c. Rafel Casanova, 11 (magatzem)

AJUNTAMENT DE MATARÓ

Conselleria-Regidoria de Cultura

Subscripció Pro-Setmana de l'Infant

Ramon Freixes 25'— ptes.

Caixa d'Estalvis de Mataró 500'—

Suma i segueix. 525'— ptes.

Informació local

DIETARI

Potser serà que amb les coses de la moral—de la moral ortodoxa—no hi entenem res; però ens sembla que no n'hi ha per tant per la polsagueta que ha alçat l'anunci d'ahir.

Per això quan algú ens deia: —¿Ja ho saps que ha causat molt mal efecte aquell anunci demanant cinc xicotetes per afers matrimonials? —nosaltres hem contestat que per la nostra part no hi anava res.

—Però el diari hauria de dir hi quelcom en defensa de l'honor de les nostres dones—insistia el nostre interlocutor—.

—¡Home, no ens hem adonat que hi hagués cap insult, en l'anunci, ni que s'inferís cap greuge a l'honor de ningú!

Quan hom fa una cosa així, pot encertar o pot equivocar-se. Per tant, no som nosaltres qui ha de respondre, sinó les pròpies dones.

Però no han de respondre amb manifestacions ni amb cap mena de violència. Han de respondre d'acora amb el seu sentir. Per exemple amb el silenci.

Si hi ha cinc dones capaces de fer cas de l'anunci, l'autor haurà tingut èxit, i això li haurà donat la raó. En canvi si, com nosaltres creiem, ningú no pica l'esquet, ja ens direu com queda l'anunciant!

—El fet de suposar que a Mataró hi pugui haver cinc dones així, com demana l'anunci ja ho és una ofensa—segueix el nostre amic—.

—Miteu: Amb aquestes coses la passió és un destorb. Cal tenir serenitat i treure's tota mena de prejudicis.

Si ho feu així veureu que no es tracta més que d'una bromada de joventut, que potser no era qui la feia, pel seu càrrec, per la seva representació, la persona més indicada.

Però no hi donem massa importància, que ni nosaltres hem sentat càtedra d'ètica social ni l'anunciant exerceix de mestre d'escola.—P.

CONYAC POPULAR
CONYAC EXTRA
CONYAC JULIO CÉSAR
de la casa xeressana
MORALES PAREJA
Dipositari: MARTÍ FITÉ — MATARÓ

EDICTE.—Ramon Molist Valls, Alcalde de l'Ajuntament Consistencial de Mataró.

Faig saber:

Que disposat pel Centre de Reclutament, Mobilització i Instrucció n.º 16 que, en compliment del disposat en l'article 70 del Reglament de Mobilització de l'Exèrcit es procedeix a establir el cens de cavalleries, carruatges de tracçó animal i automòbils, motocicletes i bicicletes, es fa avinent a tots els ciutadans i enfilats propietaris de vehicles o cavalleries l'obligació en què es troben d'acudir personalment o per mitjà de representant legal al Negociat municipal d'Economia i Treball, carrer de Francesc Layret, n.º 5, de les 9'30 a 13'30 i de 18 a 20 hores, fins el dia 22 del corrent, per tal de formalitzar i signar la declaració.

E, que es fa públic per a general coneixement i als consegüents efectes i en evitació de la responsabilitat en què es pot incórrer en cas d'incompareixença.

Mataró 1 de gener de 1938.—L'Alcalde, Ramon Molist.

MANÇANILLA «LA MAJA»
XERES FINÍSSIM «PETRONIO»
MORALES PAREJA «XERES»
Dipositari: MARTÍ FITÉ — MATARÓ

Informació del dia

Barcelona

4 tarda

Comunicat oficial d'anit

EXERCIT DE LLEVANT.—L'enemic, després d'una treva que li han imposat les grans pèrdues per ell sofertes en la seva primera temptativa, ha reprès impetuosament el moviment ofensiu vers Terol.

Aquest matí, a les deu, ha iniciat un fort atac en direcció a les altures de Celadas, sostingut per un foc intensíssim d'artilleria i gran massa d'aviació. Les nostres línies experimentaren una petita flexió, al sud de Petron.

Les nostres esquadretes aèries, que metrallaren les tropes rebels, entaularen combat amb un gran nombre de aparells facciosos. La batalla, a l'aire, fou dura i porfídiosa, i es tancà amb resultat avantatjós per a nosaltres. S'abateren cinc aparells enemics, i dos d'aquests, marca «Fiat», caigueren dintre de les nostres línies. Nosaltres perdérem dos xatos.

EXERCIT DEL CENTRE.—Ha estat rectificada, a l'avanguardia, la nostra línia, amb l'ocupació de les cotes 1.151 i 1.162 (a Lonzazo) i la 1.140 al nord-oest de Sacorbo (Guadalajara).

ALTRES EXERCITS.—Sense novetats dignes d'esment.

La nostra artilleria ha actuat amb gran intensitat i eficàcia

FRONT DE L'EST.—De l'enviat especial de Febus.—Tota l'activitat als sectors de l'Alt Aragó s'ha reduït a l'acció de l'artilleria. Les bateries lleials, en aquest ordre, han portat a terme una labor tan intensa com eficaç, disparant sobre els llocs on es feien concentracions de tropes. A la estació de Caldearenas i la Loma de los Màrtires eren els llocs on s'apreciava majorment les concentracions. Sobre ells els artillers republicans

afinaren la punteria fins a col·locar les granades als punts més precisos, amb la qual cosa s'han causat nombroses baixes i s'han dissolt completament les concentracions entre les quals s'ha sembrat el terror, tant, que a partir d'aleshores ja no s'ha vist sinó les ambulàncies com recollien les víctimes. També han disparat les bateries faccioses sobre Yplés, però res de pràctic no han aconseguit amb això, puix que no han causat cap dany ni han impedit que es desenvolupés normalment la vida en la dita població.—Febus.

Estranger

4 tarda

Actes de sabotatge en uns tallers italians que fabricaven avions per a Franco

PARIS.—«L'Oeuvre» publica aquest matí: «S'han produït actes de sabotatge als tallers de Breda, a Milán. Aquests tallers fabriquen avions per a l'Espanya rebel. Quaranta d'aquests aparells en construcció han resultat greument avariats. La policia i la direcció dels tallers han procedit a una informació per tal de descobrir els culpables. Han estat detinguts 600 obrers. S'ha donat ordre a la premsa i els obrers de no parlar de tot això».

Els protestants alemanys contra el nazisme

BERLIN.—Ahr al matí fou llegida en totes les esglésies protestants una proclama invitant els pares a no enviar llurs fills a les escoles laiques nacional-socialistes. El document declara que els pares tenen el deure d'exigir que llurs fills siguin educats en escoles confessionals.

Intercanvi comercial entre Alemanya i la U. R. S. S.

KOENIGSBERG.—En un número especial de la revista «Oest Europa Markt» l'ex-comandant Txunco, cap

de la Comissió d'estudis econòmics russos, expressa l'esperança que les exportacions amb la U. R. S. S. augmentaran i dona interessants precisions sobre el comerç germano soviètic en el 1937. Subratllant la disminució considerable dels intercanvis, l'autor declara que en el futur els intercanvis entre ambdós pobles depèn de la qüestió de saber si Alemanya aconseguirà augmentar les seves exportacions a Rússia, i d'aquesta manera assolir un augment corresponent de les importacions. «Les pròximes negociacions comercials entre ambdós països—diu el comandant—jugaran un paper decisiu. Aquests intercanvis podran augmentar particularment en allò relatiu a les màquines.»

Urgeix vendre

per absentar-se, un esplèndid mobiliari de menjador, completament nou. Raó: Administració de LLIBERTAT.

DARRERA HORA

5'45 tarda

L'aviació del crim

TARRAGONA.—Comuniquen de la Comandància Militar que uns avions facciosos han bombardejat el poble de S. Vicenç Calders sense conseqüències.—Febus.

Descomposició del camp facciós

VALENCIA.—La descomposició de la reraguarda feixista és una cosa seriosa. Cada dia es passen més persones, militars i civils. Darrerament pren uns caràcters vertaderament extraordinaris la desmoralització del camp facciós. Deserten vascos, muntanyesos, asturians, riojans, navarresos, canaris, tots els quals fan manifestacions que vénen a confirmar el camí que fa Franco cap a l'abisme.—Febus

Altra vegada els avions

CASTELLÓ.—A les 9 del matí tres trimotors han intentat bombardejar el poble d'Armazora. Els nostres caces han impedit la criminal acció, fent fugir els avions facciosos.—Febus.

Els diputats anglesos

MADRID.—Anit arribaren en aquesta capital els diputats laboristes anglesos.—Febus.

El general Miaja

MADRID.—S'ha obert una subscripció benèfica la qual ha estat encapçalada pel general Miaja amb 2000 pessetes.—Febus.

IMPREMTA MINERVA. — MATARÓ

GLUFIX

La única pasta per enganxar,
insoluble a l'aigua.

Substancial: els líquids, gomes, etc.
Adhereta perfectament, vidre, marbre,
metalls, fusta, cartó i paper.

Demaneu-lo arreu.

Clinica per a Malalties de la **Pell i Sang** Tractament del Dr. **VISA-Dr. Llinàs**

Tractament ràpid i no operatori de les **almorranes (morenes)**

Curació de les «úlceres (llagues) de les cames» — Tots els dimecres i diumenges, de 11 a 1 — R. CASANOVA (Sta. Teresa), 50 — MATARÓ

—El millor assortit en llanes per a labors el trobareu a La Cartuja de Sevilla.

AJUNTAMENT DE MATARÓ Conselleria-Regidoria de Proveïments

AVÍS

Demà dimecres, dia 19 del corrent, a les hores de costum, es posarà a la venda als establiments particulars i cooperatius d'aquesta ciutat, sucre a raó de 100 grams per familiar i al preu de 4 pessetes el quillo.

Mataró 18 de gener del 1938.—El Conseller-Regidor, *Josep Calvet*.

Per 50 cèntims podeu fer un bon obsequi, amb

ILURENS

postre mataroní

Demaneu-los en les bones tendes de queviures. — Fabricats per PASTIS SERIA BATET.

MORALES PAREJA — XERES

Demaneu sempre:

CONYAC POPULAR
CONYAC EXTRA Morales Pareja
CONYAC JULIO CESAR

Dipositari: MARTÍ FITÉ — MATARÓ

LA DONA A LA RERAGUARDA ha organitzat pel darrer diumenge de aquest mes, un magne festival, amb la cooperació de la Secció de Teatre de la Societat Iris, i en el local de l'esmentada societat, a profit del Combatent.

Més endavant donarem detalls d'aquesta festa que, pel que ens han indicat els organitzadors, promet ésser molt interessant.

—ES COMPREN GLANS.—Raó: Sant Joaquim, 55.

—Senyora: Quan hagi de fer estirar cortines, transparents, stors, etc., recordi el carrer de Francesc Macià, núm. 102.